Research Article

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

PARTICIPATION OF PARENTS, TEACHERS, AND STUDENTS IN THE FIELD OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION TO PROMOTE HEALTHY LITERACY OF PRESCHOOLER USING THE HEALTHY THAI CHILDREN MEDIA KITS

พัชราภรณ์ พุทธิกุล[1*] สิตารมณ์ บุญรอด[2] ปรตา หวังดุล[3] ชุลีกร เลิศประเสริฐ[4] และ ภาวิกา หงส์สุวงศ์[5]
[1*, 2, 3, 4]สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
[5]ศูนย์สาธิตการบริบาลและพัฒนาเด็กปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Patcharaporn Puttikul[1*], Sitarom Boonrod[2], Parata Wangdul[3],
Chuleekorn Lertprasert[4] and Phawika Kaewmat[5]
[1*, 2, 3, 4]Early Childhood Department, College of Teacher Education,
Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand
[5]Early Childhood Development Demonstration Center, Phranakhon Rajabhat University,
Bangkok, Thailand

[*]E-mail: puttikul.pat@gmail.com

Received: 21-10-2023
Revised: 07-12-2023
Accepted: 12-12-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี และ 3) พัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) เด็กอนุบาล 1 – 3 ปีการศึกษา 2565 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี 218 คน 2) ผู้ปกครอง 47 คน 3) ครู 12 คน และ 4) นักศึกษา 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี 2) แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.53 4.41 และ 4.38 ตามลำดับ ยกเว้นด้านความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3) สื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ โครงการด้านโภชนาการ ละครสร้างสรรค์ ศูนย์การเรียน และ นิทาน

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี การมีส่วนร่วม เด็กอนุบาล

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) compare the health literacy of preschoolers before and after using the healthy Thai children media kits, 2) study the satisfaction of parents, teachers, and students with the healthy Thai children media kits, and 3) develop media to promote health literacy in new normal era. The samples consisted of 1) 218 preschoolers 1 - 3, academic year 2022, in Bangkok and Nonthaburi Province, 2) 47 parents, 3) 12 teachers, and 4) 74 students. The research tools were 1) the healthy Thai children media kits 2) a health literacy assessment form for preschoolers and 3) satisfaction Arithmetic mean, Standard deviation, and t-test were applied to analyze the results of the study.

The research findings were as follows:

1) Preschooler's health literacy after using the media kits was higher than before using the healthy Thai children media kits at a statistical significance of .05.

2) The satisfaction of parents, teachers, and students to the healthy Thai children media kits were 4.53, 4.41, and 4.38 respectively, except that the suitability to the characteristics of the students was at a high level.

3) Media to promote health literacy were developed such as nutrition project, creative drama, learning center, and tales.

Keywords: Health literacy, The healthy Thai children media kits, Participation, Preschooler

บทนำ

สุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ของเด็กปฐมวัยเป็นความสำคัญขั้นต้นที่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเด็กควรตระหนักและให้ความสำคัญเนื่องจากสุขภาพที่แข็งแรงนำมาซึ่งความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งรอบตัวของเด็กปฐมวัยอย่างไม่สิ้นสุด ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (healthy literacy) เป็นหนึ่งในสมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สำคัญ หากเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ และมีการคิดวิเคราะห์จะทำให้เด็กสามารถเลือกรับประทานอาหาร ออกกำลังกาย และดูแลสุขภาพของตนเองได้ดีในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลและจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยนับเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญที่จะให้ความรู้ เป็นแบบอย่าง โน้มน้าวใจ และจัดกิจกรรมให้เด็กมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ข้อมูลภาวะโภชนาการของเด็กปฐมวัย จากรายงานประจำปี 2565 เฝ้าระวังทางโภชนาการ

พบว่า แนวโน้มภาวะทุพโภชนาการของเด็กอายุต่ำกวา 5 ปี ในแถบภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีภาวะเตี้ยค่อนข้างสูง และในประเทศไทยเด็กมีภาวะผอมร้อยละ 5.4 และภาวะน้ำหนักเกินร้อยละ 8.2 (Department of health, 2022)

จากปัญหาด้านโภชนาการและสุขภาพของเด็กปฐมวัยดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยควรให้ความสำคัญในการดูแลเด็กให้ได้รับสารอาหารอย่างเพียงพอ และส่งเสริมพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม โดยเฉพาะการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) โดยมีกระบวนการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ 1) ความเชื่อมโยงระหว่างการส่งเสริมสุขภาพ สุขศึกษา และความรอบรู้ด้านสุขภาพ 2) ผลลัพธ์การมีสุขภาพดี 3) การส่งเสริมสุขภาพ 4)กระบวนการนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ และ 5) กระบวนการสุขศึกษา (Deeds, Green and Kreuter, 1980) นอกจากนี้ Kaewdumkerng (2021) ได้ระบุแนวทางการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ 1) การสร้างระบบที่ช่วยเพิ่มอัตราการอ่านหนังสือของประชาชน 2) การสร้างองค์ความรู้และเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ โดยจัดช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลายทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสุขภาพ (eHealth) การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ เคลื่อนที่ (mHealth) แอปพลิเคชั่นสุขภาพในระบบออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการศึกษาวิจัยในประเด็นเร่งด่วนและจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานและงานวิจัยระหว่างหน่วยงาน 3) พัฒนากลไกและกระบวนการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารความรู้ และบริการด้านสุขภาพ 4) การออกแบบและตรวจสอบคุณภาพสื่อ 5) เพิ่มการใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านสุขภาพให้เกิดพลัง 6) การพัฒนาระบบ หน่วยงาน/องค์กร และชุมชน และ 7) การใช้กลวิธีสุขศึกษา นอกจากนี้ยังได้เสนอการออกแบบกิจกรรมสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ 1) เข้าถึง (access) 2) เข้าใจ (understand) 3) ไต่ถาม (questioning) 4) ตัดสินใจ (make decision) และ 5) นำไปใช้ (apply)

ในปี พ.ศ. 2547 บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการได้ริเริ่มโครงการเด็กไทยสุขภาพดีในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และได้ขยายครอบคลุมโรงเรียนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548 เป็นต้นมา ด้วยความเชื่อมั่นว่าการปลูกฝังความรู้เรื่องโภชนาการที่ถูกต้องตั้งแต่วัยเด็กจะก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้องติดตัวเด็ก และเป็นรากฐานการสร้าง สุขภาพที่ดีไปจนตลอดชีวิตของเขา โครงการเด็กไทยสุขภาพดี มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้เยาวชนมีโภชนาการสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกายสม่ำเสมอและมีสุขอนามัยที่ดี โดยการใช้สื่อสร้างสรรค์ที่เข้าใจง่าย กิจกรรมที่สนุกให้ทดลองจริง บูรณาการการเรียนรู้ในโรงเรียนและเชื่อมโยงสู่บ้าน สื่อการเรียนรู้ นับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัดได้พัฒนาชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กไทยมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม มีสุขภาวะที่ดี และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีความรู้เรื่องสุขภาพและโภชนาการ (Ministry of Education, 2017).

จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี บริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด โดยประสานความร่วมมือของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และนำผลจากการใช้มาพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลให้มีความหลากหลาย ท้าทายและเหมาะสมกับวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี
3. เพื่อพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

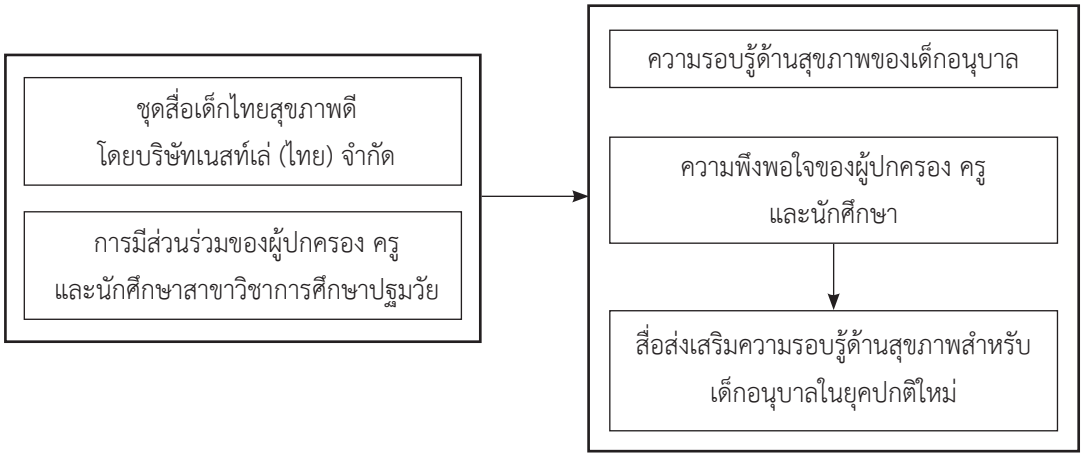
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ผลความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ซึ่งทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพให้เหมาะสมกับช่วงวัยต่อไป

2. ได้ผลความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา อีกทั้งครูอนุบาล นักศึกษา และบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ได้แนวทางในการใช้สื่อและพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพให้เหมาะสมกับช่วงวัยต่อไป

3. ได้สื่อและรูปแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ที่พัฒนาต่อยอดจากผลการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วย

1) เด็กอนุบาลระหว่าง 3 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับอนุบาล 1 - 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,118 คน จาก 5 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่สาขาวิชาส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2) ผู้ปกครองของเด็กอนุบาล 1 - 3 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 47 คน

3) ครูประจำชั้นระดับชั้นอนุบาลของเด็กอนุบาลกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 12 คน

4) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 5 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 256 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) เด็กอนุบาลระหว่าง 3 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับอนุบาล 1 - 3 ปีการศึกษา 2565 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 218 คน ได้มาจากการเลือกแบบแบ่งกลุ่ม

2) ผู้ปกครองของเด็กอนุบาล 1 - 3 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 47 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

3) ครูประจำชั้นระดับชั้นอนุบาลของเด็กอนุบาลกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 12 คน ได้มาจากการเลือกแบบแบ่งกลุ่มตามห้องเรียนของเด็กอนุบาลกลุ่มตัวอย่าง

4) นักศึกษาชั้นปีที่ 1-5 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 74 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

(1) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 5 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาผู้ปกครองชุมชนกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(2) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เรียนในรายวิชาผู้ปกครอง ชุมชนกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(3) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม

2. ด้านเนื้อหา ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

3. ด้านตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ตัวแปรตาม คือ 1) ความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล

2) ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา

3) สื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

4. ด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ คือ เดือนกรกฎาคม 2565-เมษายน 2566

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีกระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ให้ความรู้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลแก่ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยโดยทีมบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และคณะผู้วิจัย

ระยะที่ 2 จัดกิจกรรมใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีร่วมกับกิจกรรมส่งสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพกับเด็กอนุบาล และศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อและการเข้าร่วมกิจกรรม

ระยะที่ 3 จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี และศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ระยะที่ 4 พัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่โดยนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ซึ่งพัฒนาโดยบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้สื่อ (2) กิจกรรมและใบกิจกรรม จำนวน 12 กิจกรรม (3) เกม (4) แบบประเมินการใช้สื่อ และ (5) วิดีทัศน์ให้ความรู้ เพลง การออกกำลังกายที่อยู่ในเว็บไซต์ของบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด

2) แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล ลักษณะแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเป็นแบบประเมินที่มีสถานการณ์ประกอบรูปภาพ เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการคิด ตัดสินใจเลือกและปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพเพื่อให้มีสุขภาพที่ดีของเด็กอนุบาลอย่างเหมาะสมตามวัย จำนวน 10 ข้อ ซึ่งในแต่ละข้อมีคะแนน 3 ระดับ

3) แบบประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ลักษณะของแบบประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเป็นแบบชนิดให้เลือกตอบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อประกอบด้วย

1) ด้านเนื้อหาและความรู้ด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพ 5 ข้อ

2) ด้านการออกแบบหรือกระบวนการเรียนรู้ 5 ข้อ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

4) สื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

ผลการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามสูตรดัชนีความสอดคล้อง และกำหนดเกณฑ์การตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา ผลการพิจารณามีรายละเอียด ดังนี้

1) ความเหมาะสมสอดคล้องชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี มีค่า IOC แต่ละรายการมากกว่า 0.7 และเสนอแนะให้เพิ่มเติมการอธิบายและใช้คำถามที่เพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

2) ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล มีค่า IOC เท่ากับ 0.94 และเสนอแนะให้ปรับปรุงคำถามที่ใช้กับเด็กเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายและตอบได้ตรงคำถามมากยิ่งขึ้น และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.3 - 0.7 และค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.3 - 0. 6 แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3) ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้ใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี มีกระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ให้ความรู้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลแก่ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยโดยทีมบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และคณะผู้วิจัย

ระยะที่ 2 จัดกิจกรรมใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีกับเด็กอนุบาล โดยครู และนักศึกษาจัดกิจกรรมให้เด็กอนุบาลในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา วันละ 45 นาที โดยศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อ ซึ่งได้รับความยินยอมและเห็นชอบจากผู้ปกครอง

ระยะที่ 3 จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ระยะที่ 4 พัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่โดยนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เก็บรวมรวมคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล

กลุ่มที่ 2 เก็บรวมรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา

กลุ่มที่ 3 เก็บรวมรวมข้อมูลการพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ซึ่งพัฒนาโดยนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำร็จรูป ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

1.1) คะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล ซึ่งเป็นผลรวมจากทั้ง 10 ข้อ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดสตีมศึกษาด้วยการทดสอบค่าที (t-test dependent)

1.2) คะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ซึ่งอยู่ส่วนท้ายของแบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลวิเคราะห์จากคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล ซึ่งเป็นผลรวมจากทั้ง 10 ข้อ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีด้วยการทดสอบค่าที (t-test dependent) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

ช่วงเวลา	n	df	$\overline{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	218	217	14.98	4.13	38.39	.00
หลังการทดลอง	218	217	23.31	3.07		

**p<.05

ตารางที่ 1 พบว่า เด็กอนุบาลจำนวน 218 คน มีคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเป็นคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่าคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี เท่ากับ 14.98 คะแนน หลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีแล้วพบว่าคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเท่ากับ 23.31 คะแนน ซึ่งสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู ละนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง	คะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของครู	คะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักศึกษา
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหามีความเหมาะสม สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามระดับชั้นของผู้เรียน	4.36 (มากที่สุด)	4.46 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)
1.2 เนื้อหาและภาษาที่ใช้ สื่อความหมายชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.67 (มากที่สุด)	4.28 (มากที่สุด)	4.28 (มากที่สุด)
1.3 เนื้อหาช่วยส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพได้	4.75 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)	4.72 (มากที่สุด)
1.4 เนื้อหาช่วยให้ผู้ปกครองและครูสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.50 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)
1.5 เนื้อหาช่วยให้เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง	4.42 (มากที่สุด)	4.42 (มากที่สุด)	4.42 (มากที่สุด)
2. ด้านการออกแบบหรือกระบวนการเรียนรู้			
2.1 มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	4.18 (มาก)	3.92 (มาก)	4.18 (มาก)
2.2 มีรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4.75 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)
2.3 มีความเหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนรู้	4.50 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)
2.4 มีวิธีการใช้งานที่ง่าย	4.42 (มากที่สุด)	4.42 (มากที่สุด)	4.28 (มากที่สุด)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง	คะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของครู	คะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักศึกษา
2.5 กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อหา และนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4.75 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)	4.34 (มากที่สุด)
รวม	**4.53 (มากที่สุด)**	**4.41 (มากที่สุด)**	**4.38 (มากที่สุด)**

ข้อมูลจากตารางข้างต้น พบว่า ความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยความพึงพอใจของผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ย 4.53 คะแนน ความพึงพอใจของครูมีคะแนนเฉลี่ย 4.41 และความพึงพอใจของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 4.38 หากพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีความพึงพอใจในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเด็กอนุบาลยังไม่สามารถอ่านออกจึงยังไม่สามารถใช้สื่อทุกชิ้นภายในชุดสื่อได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องอ่านให้ และเมื่อนำไปใช้จริงพบว่าต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายขึ้น และมีสื่อมาช่วยเสริมเพื่อให้เด็กอนุบาลเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ซึ่งอยู่ส่วนท้ายของแบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยนำเสนอในรูปแบบความเรียง พบว่า

1) ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเป็นชุดสื่อที่ให้ความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพได้ดี รวมทั้งองค์ความรู้ในเว็บไซต์ แต่การนำชุดสื่อมาใช้ในระดับอนุบาลต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายลงและให้เหมาะสมกับวัย เนื่องจากข้อจำกัดของการอ่านของเด็กวัยอนุบาล ควรเป็นกิจกรรมและเกมที่เด็กสามารถเล่นหรือใช้ได้ด้วยตนเองและได้รับคำแนะนำจากครูเพียงบางส่วน

2) ควรมีการออกแบบกิจกรรมให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จะทำให้ครูอนุบาลทั่วประเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายในหน่วยการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อเด็กอนุบาล

ตอนที่ 3 ผลพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้มีการระดมสมองเพื่อพัฒนาต่อยอดจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ได้ผลการพัฒนาคือ โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ และนิทาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ ได้แก่ โครงการหนูน้อยสุขภาพดี อาหารดีตามหลักโภชนาการ และโครงการรู้รอบอาหารดีเกาะเกร็ดสำหรับเด็กปฐมวัย

2) กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เรื่องเจ้าชายข้าวปั้นผู้พิชิต

3) กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ ที่จัดเป็นฐานการเรียนรู้โดยเน้นบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพลงไปในแต่ละฐานและให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กอนุบาล

4) นิทาน ได้แก่ นิทานอาหารสุขภาพดี

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี สรุปผลของการวิจัยได้ 3 ประการตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ด้วยการทดสอบค่าที (t-test dependent) พบว่า เด็กอนุบาลจำนวน 218 คน มีคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเป็นคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า คะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี เท่ากับ 14.98 คะแนน หลังการใช้การใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีแล้วพบว่าคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเท่ากับ 23.31 คะแนน ซึ่งสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

คะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า ความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยความพึงพอใจของผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ย 4.53 คะแนน ความพึงพอใจของครูมีคะแนนเฉลี่ย 4.41 และความพึงพอใจของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 4.38 หากพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีความพึงพอใจในทุกประเด็นอยู่ในระดับระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา พบว่า ความพึงพอใจด้านความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ได้คะแนนระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเด็กอนุบาลยังไม่สามารถอ่านออกจึงยังไม่สามารถใช้สื่อทุกชิ้นภายในชุดสื่อได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องอ่านให้ และเมื่อนำไปใช้จริงพบว่าต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายขึ้น และมีสื่อมาช่วยเสริมเพื่อให้เด็กอนุบาลเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย และควรมีการออกแบบกิจกรรมให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จะทำให้ครูอนุบาลทั่วประเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายในหน่วยการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อเด็กอนุบาล

3. ผลพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาล

นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้มีการระดมสมองเพื่อพัฒนาต่อยอดจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ได้ผลการพัฒนาคือ โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ กิจกรรมศูนย์การเรียน และนิทาน

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 อภิปรายผลการเปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีมีรูปแบบเป็นเกมที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก เมื่อเด็กสนใจเรียนรู้จะทำให้เด็กเกิดความรู้ด้วยตนเอง อีกครูและนักศึกษาที่นำชุดสื่อไปใช้ได้เชื่อมโยงกับอาหารในท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี และกิจวัตรประจำวันของเด็ก มีใบกิจกรรมต่อยอด และมีการนำอาหารที่มีประโยชน์ในท้องถิ่นซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กคุ้นเคยเข้ามาใช้ในกิจกรรมอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง จึงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ Bjørgen, Moe, World and Melis (2022) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ระดับความรู้ของเด็กเรื่องอาหารขึ้นอยู่กับการได้พูดคุยกับครูกิจกรรมในห้องเรียน การได้พูดคุยผู้ปกครองที่บ้านในเรื่องของอาหาร และจากการที่เด็กได้ทำกิจกรรมที่เน้นการลงมือทำ เช่น การทำสวน การทำอาหาร การเยี่ยมชมฟาร์ม ทำให้เด็กเข้าใจแหล่งที่มาของอาหารได้ดีขึ้น นอกจากนี้การที่เด็กไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากนักเด็กจะเรียนรู้เรื่องแหล่งที่มาของอาการจากรูปภาพบนบรรจุภัณฑ์อาหาร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (Kaewdumkerng, 2021) ได้ระบุแนวทางการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ได้แก่ 1) การสร้างระบบที่ช่วยเพิ่มอัตราการอ่านหนังสือของประชาชน 2) การสร้างองค์ความรู้และเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ โดยจัดช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลายทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสุขภาพ (eHealth) การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ เคลื่อนที่ (mHealth) แอปพลิเคชั่นสุขภาพในระบบออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการศึกษาวิจัยในประเด็นเร่งด่วนและจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานและงานวิจัยระหว่างหน่วยงาน 3) พัฒนากลไกและกระบวนการตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และบริการด้านสุขภาพ 4) การออกแบบและตรวจสอบคุณภาพสื่อ 5) เพิ่มการใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านสุขภาพให้เกิดพลัง 6) การพัฒนาระบบ หน่วยงาน/องค์กร และชุมชน และ 7) การใช้กลวิธีสุขศึกษา

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ความพึงพอใจที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด จากการศึกษาพบว่ามีเพียง 1 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเด็กอนุบาลยังไม่สามารถอ่านออกจึงยังไม่สามารถใช้สื่อทุกชิ้นภายในชุดสื่อได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องอ่านให้ และเมื่อนำไปใช้จริงพบว่าต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายขึ้น และมีสื่อมาช่วยเสริมเพื่อให้เด็กอนุบาลเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้หากมีการออกแบบกิจกรรมให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจะทำให้ครูอนุบาลทั่วประเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายและเป็นประโยชน์ต่อเด็กอนุบาลเป็นอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 อภิปรายการพัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

เนื่องจากระยะเวลาในการวิจัยไม่เพียงพอในการพัฒนาสื่อ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยจึงได้พัฒนาต่อยอดจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี โดยนำบริบทชุมชนและพฤติกรรมด้านการดูแลสุขภาพของเด็กมาออกแบบสื่อ นอกจากนี้ยังได้นำวัตถุดิบและเมนูอาหารในท้องถิ่นกรุงเทพและนนทบุรีมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้มีความหมายต่อตัวเด็กอีกด้วย ได้ผลการพัฒนาคือ 1) โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ ซึ่งได้พัฒนาเมนูอาหารทอดมันหน่อกะลาสำหรับเด็กที่เป็นอาหารพื้นเมืองของชาวปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้มีสารอาหารครบ 5 หมู่ และรสชาติเหมาะกับเด็ก นอกจากนี้ยังมีเมนูอาหารสำหรับเด็กที่น่าสนใจอีกมากมายที่ได้จากโครงการดังกล่าว 2) กิจกรรมละครสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมฐานการเรียนรู้ และ 4) นิทาน ซึ่งกิจกรรมและสื่อดังกล่าวทำให้เด็กอนุบาลได้รับทั้งความรู้ มีทัศนคติที่ดี และได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (Ministry of Education, 2017) และ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Bjørgen, Moe, World and Melis (2022) ได้พบว่าระดับความรู้ของเด็กเรื่องอาหารขึ้นอยู่กับการได้พูดคุยกับครูกิจกรรมในห้องเรียน การได้พูดคุยผู้ปกครองที่บ้านในเรื่องของอาหาร และจากการที่เด็กได้ทำกิจกรรมที่เน้นการลงมือทำ เช่น การทำสวน การทำอาหาร การเยี่ยมชมฟาร์ม ทำให้เด็กเข้าใจแหล่งที่มาของอาหารได้ดีขึ้น นอกจากนี้การที่เด็กไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากนักเด็กจะเรียนรู้เรื่องแหล่งที่มาของอาการจากรูปภาพบนบรรจุภัณฑ์อาหาร

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีมีความน่าสนใจและให้ความรู้ด้านโภชนาการได้เป็นอย่างดี แต่หากครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลจะนำมาใช้กับเด็กอนุบาลต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของพัฒนาการตามวัยของเด็กอนุบาลเรื่องการอ่านออกเขียนได้

1.2 ครูอนุบาลสามารถใช้กิจกรรมจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเป็นแนวคิดพื้นฐานแล้วต่อยอดโดยพัฒนาสื่อให้เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาลชั้นปีต่าง ๆ และตามบริบทของท้องถิ่น

1.3 การใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีผนวกกับจัดกิจกรรมต่อยอดที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัยจะทำให้เด็กสนใจ ได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น เพลง กิจกรรมเคลื่อนไหวละครสร้างสรรค์ กิจกรรมประกอบอาหาร กิจกรรมศิลปะ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 พัฒนาชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีให้ครอบคลุม 6 กิจกรรมหลัก และหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เพื่อให้ครูอนุบาลสามารถนำไปบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและความรอบรู้ด้านสุขภาพได้อย่างแพร่หลาย

2.2 พัฒนาเมนูอาหารสำหรับเด็กตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลสามารถนำวัตถุในท้องถิ่นมาประกอบอาหารสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ อีกทั้งยังประหยัด และสามารถเกิดขึ้นได้ง่ายในวิถีชีวิตประจำวัน

REFERENCES

Bjørgen, K., Moe, B., Wold, P.and Melis, C. (2022). Children's knowledge about the origins of food in early childhood education and care institutions (ECEC) in Norway. **Educational 3-13 International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education**, **51**(7), 118-1129.

Department of health. (2022). **Nutrition Surveillance Annual Report 2022**. Nonthaburi: Ministry of Public Health. (In Thai)

Deeds, S. G., Green, L, W. and Kreuter, M. W. (1980). **Health Education Planning: A Diagnostic Approach**. California, USA: Mayfield Publishing Company.

Kaewdumkerng K. (2021). **Health Literacy : Process Practices Evaluation tools.** Bangkok: ID All Digital Print. (In Thai)

Ministry of Education. (2017). **Early Childhood Curriculum B.E. 2560 *(*A.D. 2017*).*** Bangkok: Aksornthai printing. (In Thai)